

پرورش گونه‌ی علمی زبان فارسی مطالعه‌ای بر اساس واژه‌ها و اصطلاحات رشته‌ی کارآفرینی

محمد مهدی مظاهری

استادیار دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه علوم و تحقیقات تهران

هاشم ابراهیمی و رکیانی (مسئول مکاتبات)

دانشجوی دکتری کارآفرینی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران

hashem.ebrahimi@srbiau.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۰۷

تاریخ ارسال: ۱۴۰۲/۰۴/۲۴

چکیده

هدف این تحقیق، بررسی تلاش و نوآوری‌های است که در راستای پرورش گونه‌ی علمی زبان فارسی در رشته‌ی کارآفرینی صورت گرفته است. بدین منظور کل مقالات فصلنامه "توسعه کارآفرینی" دانشگاه تهران در سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۴۰۱ به کمک جدول تحلیل محتوا بررسی شد. این فصلنامه منبعی برای تولید متون فارسی نوین در زبان علمی فارسی در رشته‌ی کارآفرینی است. برای تهیه جدول تحلیل محتوا، دسته بندی فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای روش‌های واژه‌گزینی مورد استفاده قرار گرفت که شامل: نوگزینش از گنجینه زبان فارسی، گسترش معنایی، اشتقاق، ترکیب، ساخت گروه یا عبارت، اختصارسازی و وام‌گیری واژگان می‌باشد. نتایج نهایی بیانگر آن است که فصلنامه کارآفرینی در طول ۱۵ سال انتشار، سبب افزایش سرمایه‌های واژگانی در گونه‌ی علمی زبان فارسی در رشته‌ی کارآفرینی شده است. از روش‌های واژه‌گزینی شامل ساخت ترکیب و ساخت گروه به خوبی استفاده شده است ولی بعضی از ظرفیت‌های واژه‌گزینی مانند نوگزینش، اشتقاق و اختصارسازی همچنان مغفول مانده است. پژوهشگران، ساخت ترکیب و گروه را براساس شم زبانی خود، به صرافت طبع، بی‌آنکه فرایندهای واژه‌سازی را آگاهانه آموخته باشند، به کار می‌برند. اما استفاده از روش‌های دشوارتر مانند نوگزینش، اشتقاق و اختصارسازی برای پروراندن زبان علمی به آموزش نیاز دارد.

واژگان کلیدی: واژه‌گزینی، اصطلاح‌شناسی کارآفرینی، گونه‌ی علمی زبان فارسی، زبان علمی فارسی، فارسی نوین

۱. مقدمه

علمی و فرهنگی ارتباط مستقیم با گسترش زبان یک کشور دارد. برای روشن شدن مطلب در اینجا وضع زبان فارسی از نظر برنامه ریزی زبان را مرور میکنیم. حداد عادل (۱۳۸۲) برنامه ریزی زبان را تلاش برای تنظیم کاربرد، تعیین جایگاه و ساختار زبان از سوی دولت یا سایر مراجع ذی صلاح تعریف میکند که شامل مراحل زیر است:

- ✓ مرحله اول انتخاب یک زبان در مقام زبان ملی
- ✓ مرحله دوم انتخاب یک لهجه از آن زبان به منزله لهجه معیار
- ✓ مرحله سوم انتخاب خط
- ✓ مرحله چهارم انتخاب و ساختن اصطلاحات مورد نیاز نظام دیوان سالاری مانند اصطلاحات اداری و حقوقی
- ✓ مرحله پنجم انتخاب و ساختن و یکسان کردن اصطلاحاتی^۲ که در عرصه علوم و فنون مورد نیاز است

زبان فارسی مراحل اول و دوم و سوم را طی کرده است و در مرحله چهارم نیز با مشکل روبرو نیست، اما در مرحله پنجم کم و بیش با دشواری هایی روبروست، هرچند که گام های بلندی نیز برداشته است. بدیهی است که مراحل چهارم و پنجم هیچ گاه به پایان نمیرسد و در آنها تلاش و نوآوری دائمی، ضروری است (داوری اردکانی، نگار، ۱۳۸۲).

از این رو، هدف این تحقیق بررسی تلاش و نوآوری های است که در راستای پرورش گونه ی علمی زبان فارسی در رشته ی کارآفرینی صورت گرفته است. از این رو به سوالات زیر پاسخ خواهیم داد:

الف) چگونگی ساخت واژگان جدید در رشته ی کارآفرینی مطابق روش واژه گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی

مطابق تعریف فرهنگستان زبان و ادب فارسی در کتاب اصول واژه گزینی (۳۲:۱۳۹۸) زبان علم گونه ای از زبان است که نقش اصلی آن برقراری ارتباط میان اهل علم و بیان مطالب علمی در گفتار و نوشتار است و در عین تعامل با دیگر گونه های زبان و بهره گیری از واژگان و فرآیندهای واژه سازی آنها، دارای واژگان ویژه و روش های خاص خود در واژه گزینی است. وقتی از زبان علم سخن به میان می آوریم در حقیقت، با زبانی در درون زبان دیگر سر و کار داریم و این همان است که در اصطلاح زبان شناسان گونه ی کاربرد ی زبان^۱ خوانده می شود. به بیان دیگر، زبان علمی فارسی یکی از گونه های کاربردی زبان فارسی است. اما بدیهی است که علم شاخه های مختلف دارد و هر شاخه ای از اصطلاحات و سنت های خاص خود برخوردار است. برای مثال، زبان علم کارآفرینی، زبان علم فیزیک و زبان رایانه هر کدام یک گونه کاربردی در درون زبان فارسی است.

مقیسه (۲۵:۱۴۰۱) یکی از امتیازات ما ایرانیان را یکی بودن زبان ملی و زبان علمی مان می داند و بیان می کند که از همان آغاز ورود علم جدید به ایران، زبان فارسی به عنوان زبان علم برگزیده شده است. منصور (۵۱:۱۴۰۱) نیز در کتاب "واژه گزینی در ایران و جهان" موضوع پرورش زبان علمی را در کشورهای مختلف بررسی کرده است و این طور بیان میکند که در جهان هستند کشورهایی که به گمان اینکه برگزیدن یک زبان پیش از علم به عنوان زبان علمی میتواند آنان را در کار انتقال علوم و غلبه بر عقب ماندگی علمی موفق کند، زبان ملی خود را به کارهای روزمره اختصاص داده اند و برای کاربردهای علمی یک زبان پیش از مانند زبان انگلیسی اختیار کرده اند و این طور نتیجه گرفته است که این کشورها در امر توسعه با مشکل مواجه شده اند. به تعبیر- آشوری (۹۳:۱۴۰۰) غافل از آنکه هر سیاست توسعه اقتصادی،

² Corpus standardization

¹ Register

اندیشه ایجاد فرهنگستان در سال های پایانی دهه ۶۰ و در مرکز نشر دانشگاهی پدید آمد و سرانجام در سال ۱۳۶۸ فرهنگستان زبان و ادب فارسی (فرهنگستان سوم) تاسیس شد که بنا بر اساسنامه آن یکی از وظایفش واژه گزینی است (حداد عادل، ۱۳۹۴).

تصویر ۱: دسته بندی متون فارسی که اکنون در دست ماست و در آنها نوعی واژه گزینی به چشم میخورد

فرهنگستان سوم فعالیت خود را در شرایطی آغاز کرده و تاکنون ادامه داده است که جامعه از نظر فرهنگی و اجتماعی در قیاس با دوره های پیشین در همه ابعاد تغییر یافته است. سوادآموزی و آموزش متوسطه و آموزش عالی در سراسر کشور گسترش روزافزون داشته است و شاهد تاسیس رشته های جدید در دانشگاه ها هستیم (پرویزی، ۱۳۹۵). از آن جمله میتوان به رشته ی کارآفرینی اشاره کرد. خوشبختانه رشته ی کارآفرینی در دوره ای تاسیس شده است که علم زبان شناسی در ایران توسعه بیشتری یافته و پژوهش درباره دستور زبان و امکانات و روش های واژه سازی از وجهی علمی برخوردار شده است. با توجه به تصویر ۱ میتوان گفت جامعه آماری این تحقیق تمام متون فارسی فصلنامه کارآفرینی دانشگاه تهران از سال ۱۳۸۷ تاکنون می باشد. فصلنامه "توسعه کارآفرینی" با صاحب امتیازی دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران منبعی برای تولید متون فارسی نوین در گونه ی علمی و در رشته ی کارآفرینی میباشد.

۲.۲ چند مفهوم اولیه و مهم در واژه گزینی واژه

واژه در این متن به دو معنی به کار میرود. در معنی اول لفظی که از یک یا چند جزء معنی دار ساخته شده است و از لحاظ دستوری به یکی از مقوله های اسم یا ضمیر یا صفت یا قید یا

ب) آیا با سرعت تولید واژه در رشته ی کارآفرینی برای مفاهیم تازه، گونه ی علمی زبان فارسی توانمندی لازم در واژه گزینی را دارد؟
ج) بررسی یکسان بودن (معیار بودن) واژگان جدید که برای مفاهیم تازه انتخاب شده است
د) چگونگی ساماندهی واژگان رشته ی کارآفرینی

۲. مروری بر مبانی نظری و پیشینه تحقیق

علوم بسته به موضوع و هدفشان مبانی و روش های مختلفی دارند. ما در اینجا واژه گزینی را به مثابه علم در نظر گرفته ایم و نخست تاریخچه مختصری از واژه گزینی در ایران ارائه میکنم و سپس چند مفهوم اولیه و مهم در این علم را تعریف میکنیم و در انتها از اصولی یاد میکنیم که آنها را اصول موضوعه می نامند. پذیرفتن این اصول برای ورود به علم واژه گزینی ضروری است.

۱.۲ تاریخچه ی واژه گزینی

گزینش و ساختن اصطلاح برای مفاهیم مورد نیاز در ایران پیشینه ای بسیار طولانی دارد و دست کم به عصر ساسانیان باز میگردد. متونی که اکنون در دست ماست و در آنها نوعی واژه گزینی به چشم میخورد، به سه دسته ی متون پهلوی، متون فارسی دری (فارسی کلاسیک) و متون فارسی نوین قابل تقسیم اند. با تاسیس مدرسه دارالفنون در سال ۱۲۳۰ شمسی آموزش علوم و فنون نوین به صورتی نظام مند آغاز گشت و از آنجا که به دلایل مختلف ضرورت ایجاد میکرد که تدریس به زبان فارسی صورت گیرد، ضرورت آماده سازی زبان فارسی برای بیان مفاهیم جدید عینیت بیشتری یافت (روستایی، ۱۳۸۵). این نکته را باید در نظر داشت که از هنگام آشنایی ایرانیان با علوم و فنون غربی تا وقوع انقلاب اسلامی، جامعه ایران تنها در یک دوره شش ساله (فرهنگستان اول) و سپس یک دوره هفت ساله (فرهنگستان دوم) دارای نهاد رسمی واژه گزینی بوده است. پس از انقلاب اسلامی،

خویشکار، دُرّاج، همباز، نوآمد، سپه تاز و بادپا که از شاهنامه فردوسی به عنوان یکی از گنجینه های واژگانی زبان فارسی برگزینش شده است (قطبی زاده، ۱۳۹۵) و میتوان نیاز های زبانی در علم کارآفرینی را با آن ها پاسخ داد از قبیل اصطلاحات: تامین مالی خویشکار^۱، اقتصاد دُرّاج^۲، همباز کارآفرین^۳، شرکت نوآمد، فرصت های سپه تاز، سرمایه گذار بادپا.

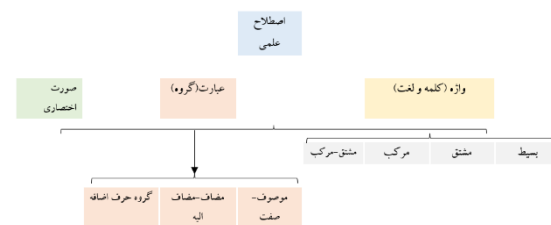
۲- نوگزینش: از نو، گزینش کردن واژه و گسترش معنایی آن یکی از رایج ترین روش ها برای هماهنگ ساختن زبان با نیازهای جدید است. در گسترش معنایی، معنی سابق واژه حفظ میشود ولی معنی جدیدی هم بر آن بار میگردد مانند واژه ی مرشد که افزون بر معنای سابق (مرشد زورخانه)، بر معنای جدید (منتور) نیز دلالت دارند (عزیزی و همکاران، ۱۳۹۶).

۳- ساختن اصطلاح: ساختن اصطلاح با سه تکنیک لغت سازی (بر اساس قواعد صرفی)، ساختن گروه یا عبارت (بر اساس قواعد نحوی) و اختصار سازی انجام میگردد.

۱- ۳- لغت سازی: فرآیندی است که به دستگاه صرف زبان مربوط میشود. در فارسی، لغت سازی به دو روش اشتقاق و ترکیب صورت میگردد که اشتقاق عبارت است از ساختن یک واژه جدید از طریق وندافزایی مانند "نو+آور" که با افزودن پسوند "آور" به صفت "نو" ساخته شده است و ترکیب عبارت است از به هم پیوستن دست کم دو واژه و ساخته شدن یک واژه مرکب مانند زیست+بوم

۲- ۳- ساختن گروه یا عبارت: ساختن یک گروه بر اساس قواعد نحو زبان با به کار بردن دست کم دو واژه که با کسره اضافه (-، ی) یا یکی از حروف اضافه به هم پیوند یابند انجام میگردد که اغلب دارای یکی از ساختارهای زیر هستند: مضاف-مضاف الیه، موصوف-صفت و گروه حرف اضافه

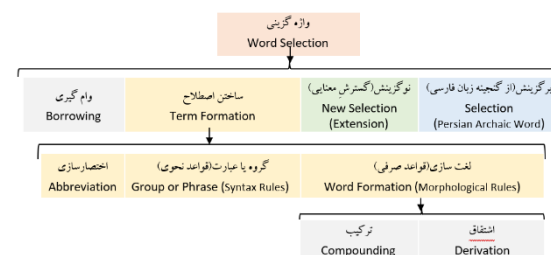
فعل یا عدد یا حرف اضافه یا حرف ربط یا صوت تعلق دارد. چنین لفظی از نظر ساختمان ممکن است بسیط یا مشتق یا مرکب یا مشتق-مرکب باشد. در معنی دوم لفظی که دست کم در یکی از رشته های علمی و فنی و حرفه ای و هنری دارای تعریف مشخص است. چنین لفظی ممکن است یک واژه یا یک عبارت یا یک صورت اختصاری باشد. واژه در این معنی مترادف با اصطلاح است. در این متن کلمه "واژه" همواره به دو معنی به کار میرود، یعنی هم مترادف با "کلمه" و "لغت" و هم مترادف با "اصطلاح" است (فرشیدورد، خسرو، ۱۳۹۹).

تصویر ۲: اصطلاح علمی از نظر ساختمان

واژه گزینی

واژه گزینی فرایندی است که در طی آن برای یک مفهوم مشخص علمی یا فنی یا حرفه ای یا هنری معمولاً یک و در مواردی بیش از یک لفظ برگزیده یا ساخته میشود و مطابق قواعد فرهنگستان زبان (۱۳۹۸) به چهار روش انجام میگردد:

تصویر ۳: واژه گزینی برای اصطلاحات علمی در زبان فارسی

۱- برگزینش: انتخاب یک واژه یا عبارت از میان واژه ها و عبارت های موجود در زبان که تداول عام ندارد اما در گنجینه واژگانی زبان فارسی وجود دارد مانند واژه های:

³ Copreneurship

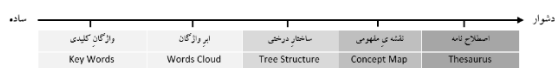
¹ Bootstrap Financing

² Gig Economy

مثال اصطلاح به‌آمهر یک معادل مفهومی برای واژه Token در زبان انگلیسی است (چیت ساز، احسان و همکاران، ۱۴۰۰) و در عین حال از نظر شیوه واژه‌گزینی، ساختن اصطلاح به روش لغت‌سازی و در قالب ترکیب است.

اصطلاح‌نامه

اصطلاح‌نامه گنجینه‌ای از واژه‌هاست که علاوه بر نظم الفبایی متداول در فرهنگ‌ها، دارای شبکه معنایی و مفهومی میان واژه‌هاست به عبارتی اصطلاح‌نامه دارای ساختار درختی است و میتوان برای هر اصطلاح، نقشه‌ی مفهومی ترسیم کرد. در تصویر ۴ شبکه مفهومی بین واژگان از ساده به دشوار ترسیم شده است.

تصویر ۴: شبکه مفهومی بین واژگان از ساده به دشوار

معمولاً اصطلاح‌نامه به یکی از دو روش قیاسی و استقرایی تدوین میشود. در روش قیاسی ابتدا چارچوب کلی زمینه موضوعی ترسیم میشود، یعنی مشخص میشود که محدوده آن چیست و چه موضوع‌های کلی را در برمیگیرد. سپس هر یک از این موضوع‌ها به موضوع‌های فرعی تر تقسیم میشوند (رجبی، تقی و همکاران، ۱۳۹۸).

۳.۲ اصول موضوعه

مراد از اصول موضوعه، اصولی است که فرهنگستان زبان و ادب فارسی، با توجه به وظایفی که در اساسنامه (۱۳۶۸) برعهده اش نهاده شده است، پس از بحث و بررسی فراوان آنها را پذیرفته است.

این اصول برای هر پژوهشگر فارسی زبان به عنوان نقشه راه می باشد و عبارت اند از آنکه، توسعه علمی نیازمند **زبان علمی** است و زبان علم در ایران، زبان فارسی است و باید فارسی بماند و این **زبان علمی فارسی** برای بقا نیازمند واژه‌گزینی سازمان یافته و روشمند است.

دار مانند کارآفرین روستایی، پنجره‌ی فرصت، ادراک از خطر (نائیجی و همکاران، ۱۳۹۶).

۳-۳- اختصارسازی (کوتاه نوشت): ساختن اختصار به یکی از روش‌های سرواژه‌سازی یا آمیزه‌سازی یا اختصار حرف به حرف انجام میشود. در ساختن سرواژه گاهی صورتی حاصل می‌آید که واژه‌ای معنی دار است، مانند واژه‌ی "بمب" که از عبارت "بنگاه مادرزاد بین‌المللی" گرفته شده است (فیض و همکاران، ۱۳۹۷). اما اغلب سرواژه‌ها الفظی بی معنی هستند و فقط با توجه به واژه‌های سازنده‌شان میتوان به مدلول آنها پی برد.

۴- وام‌گیری واژگان: اخذ یک واژه از زبان‌های بیگانه با همان مفهومی که در زبان مبدا دارد مانند واژه استارتاپ

معادل‌یابی

معادل‌یابی عبارت است از برگزیدن یک واژه یا عبارت یا صورت اختصاری در مقابل یک لفظ بیگانه که به دو صورت معادل‌یابی مفهومی و گرده برداری (با فتحه گک) انجام میگیرد.

معادل‌یابی مفهومی (مفهوم بنیاد): در این روش بدون توجه به ساختار اصطلاح بیگانه و فقط با در نظر گرفتن معنی و تعریف آن در زبان فارسی یک معادل یافته یا ساخته میشود.

گرده برداری (داده بنیاد): در این روش معادل‌یابی با توجه به ساختار اصطلاح بیگانه صورت میگیرد، به این معنی که در مقابل هر جزء معنی دار اصطلاح بیگانه یک جزء معنی دار در زبان فارسی قرار داده میشود. مانند "فصد کارآفرینانه" که جزء به جزء در مقابل اصطلاح "Entrepreneurial intention" قرار گرفته است (قربان زاده، ۱۳۹۹).

البته معادل‌یابی با هر یک از دو روش بالا که صورت گیرد، در قالب یکی از شیوه‌های واژه‌گزینی می‌گنجد. به عنوان

جدول ۱: نمایی از چهارچوب مفهومی پژوهش و تعریف اجزای آن

ردیف	روش واژه‌گزینی	ساختمان واژه	مثال
۱	برگزینش (از گنجینه زبان فارسی)	-	بادپا (سرمایه‌گذار)، نوآمد (شرکت)
۲	نوگزینش (گسترش معنایی)	بسیط	مرشد (زورخانه) - مرشد (کسب و کار) (منتور)
۳	الف - لغت سازی (قواعد صرفی)	مشق	فرصت + نگرا
		مرکب	آزاد + کار
		مشق-مرکب	کار + آفرین + اته
	ب- ساختن گروه (قواعد نحوی)	مضاف-مضاف الیه	نهاد کارآفرین
		موصوف-صفت	بین المللی زودهنگام
		گروه حرف اضافه دار	خروج از مرکز رشد
	ج- اختصار سازی	اختصار حرف به حرف	Business Plan (B.P)
		آمیزه سازی	تولید و انتقال نیرو (توانیر)
		سر واژه سازی	بنگاه مادرزاد بین المللی (بیب)
۴	وام‌گیری واژگان	-	استارت آپ، برند، اکوسیستم

در این تحلیل برای دست یابی به نتایج قابل استفاده تر، کل مقالات بررسی و نمونه گیری انجام نشده است. تعداد مقالات فصلنامه که در طول ۱۵ دوره از سال ۱۳۸۷ و در قالب ۵۶ شماره به چاپ رسیده است حدود ۵۲۲ مقاله می باشد. چکیده و کلمات کلیدی تمامی مقالات مورد بررسی قرار گرفت و واژه‌ها از آن استخراج گردید و فقط برای شرح واژه و یافتن معادل انگلیسی واژه به متن مقالات مراجعه شده است. حدود ۲۰۵۹ واژه و اصطلاح استخراج گردید که بعد از حذف واژه‌های تکراری و غیر مرتبط حدود ۱۱۳۲ واژه، مطابق جدول ۲ در یک فایل اکسل جمع آوری شده اند.

جدول ۲: جدول تحلیل محتوا در قالب فایل اکسل

ردیف	واژه	۱- برگزینش و نوگزینش	۲- اشتقاق	۳- ترکیب	۴- گروه	۵- اختصار	۶- وام واژه	توضیحات
۱	نست مامان	-	-	-	■	-	-	واژه Mam نام Test روشی است برای آزمون ایده های کسب و کار که بعدها در قالب کتاب نیز چاپ شده است.
۲	جمع کل	۳	۱۱۳	۴۵	۸۸۰	۱	۹۰	-

برای تایید روایی ابزار پژوهش، پس از استخراج مدل و ساختن چارچوب مفهومی و دسته بندی لغات و اصطلاحات

با نگاه به تقسیم بندی کافی (۱۳۸۴) در مقبولیت زبان فارسی به عنوان زبان علم، سه گروه با نظرهای متفاوت وجود دارد: گروه اول بر این باورند که باید علم را به یکی از زبان های پیشتاز مانند زبان انگلیسی آموخت. علم و تکنولوژی آنچنان گسترده است که فارسی زبانان را توان بر گرداندن همه مطالب علمی به فارسی نیست.

گروه دوم بر این اعتقادند که باید هر علمی در هر سطحی به زبان فارسی آموخته شود. ایشان با اشاره به رابطه فکر و زبان معتقدند که آموزش علم به زبان فارسی از نظر علم آموزی نیز سودمندتر است.

گروه سوم نظری بینابینی دارند و معتقدند که بهتر است برای بیان مطالب علمی به زبان فارسی سطحی در نظر گرفته شود. مثلا در سطح آموزش عمومی به زبان فارسی بیان شود و در سطح های بالاتر و تخصصی تر بهتر است از زبان های پیشتاز علم استفاده شود.

پرواضح است، پژوهشگری که اصول موضوعه فرهنگستان زبان و ادب فارسی را پذیرفته است در گروه دوم قرار میگیرد.

۳. روش شناسی

در این پژوهش در راستای پاسخگویی به سوالات تحقیق، کل مقالات فصلنامه کارآفرینی دانشگاه تهران در سال های ۱۳۸۷ تا ۱۴۰۱ به کمک جدول تحلیل محتوا^۱ بررسی شد. برای تهیه جدول، دسته بندی فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای روش های واژه گزینی مورد استفاده قرار گرفت.

دسته بندی فرهنگستان میتواند به عنوان مبنای چارچوب مفهومی پژوهش در نظر گرفته شود که در جدول ۱ قابل مشاهده است. این جدول، نمایی از روش های واژه گزینی، ساختمان واژه ها و یک مثال از هر روش را نشان می دهد.

¹ Content analysis

در حال حاضر روش های شکل گیری مفاهیم در ذهن پژوهشگر فارسی زبان به دو صورت است: صورت اول بدون مرجع زبانی است. در این روش مفاهیم با اندیشیدن و یا مشاهده ی پدیده ها و بی آنکه قبلا واژه مشخصی حتی غیر فارسی محمل آن مفهوم باشد در ذهن پژوهشگر شکل میگیرد. صورت دوم با مرجع زبانی است و در این روش مفهوم به صورت غیر مستقیم و از راه زبان بیگانه (اغلب انگلیسی) در ذهن پژوهشگر شکل میگیرد. خدادادی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود از "اصطلاح سازی اولیه" و "اصطلاح سازی ثانویه" در مقابل "بدون مرجع زبانی" و "با مرجع زبانی" استفاده کرده اند. صورت اول زمانی پیش می آید که پژوهشگر در مطالعات خود به مفهوم یا پدیده ای نو دست می یابد، یعنی قبلا برای دلالت بر آن مفهوم واژه ای نبوده است و او بنا به ذوق و سلیقه ی خود واژه ای برمیگزیند. به عنوان مثال فیض و همکاران (۱۳۹۷) در مقاله ای با عنوان تحلیل ابعاد بنگاه های مادرزاد بین المللی، اصطلاح "نهاد کارآفرین" را بدون مرجع زبانی و برای اولین بار مطرح کرده اند. نهاد کارآفرین مطابق با یافته های پژوهش به عنوان نخستین و کلیدی ترین ویژگی در بین المللی سازی بنگاه می باشد.

با توجه به اینکه اغلب واژه های علمی کارآفرینی از زبان انگلیسی وارد زبان فارسی میشوند، صورت دوم بیشتر پیش می آید یعنی پژوهشگر، ضمن مطالعه تحقیقات مربوط به رشته ی کارآفرینی با برخی از واژه های بیگانه مواجه میشود و ابتدا از راه این واژه، مفهومی در ذهن او شکل میگیرد و آنگاه تصمیم میگیرد با توجه به مفهوم شکل گرفته در ذهن خود و نیز با توجه به واژه بیگانه، معادلی فارسی برای آن انتخاب کند. به عنوان مثال واژه Couple Business در زبان انگلیسی توسط Othman (2016) مفهوم سازی شده است و آراستی و همکاران (۱۴۰۰) برای آن معادل "کسب و کار زوجی" را انتخاب کرده اند. اغلب واژه گزینی در

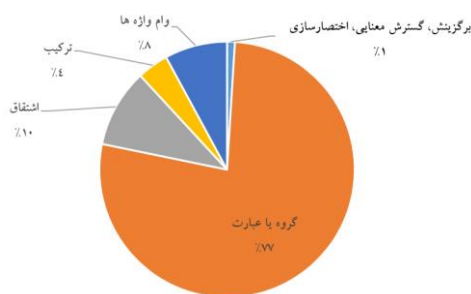
کارآفرینی در قالب یک فایل اکسل، ابزار در اختیار جمعی از خبرگان قرار گرفت. برای محاسبه پایایی هم کدگذاری مجدداً تکرار شده و ضریب پی اسکات^۱ محاسبه شد که این ضریب برابر با رقم قابل قبول ۸۷ درصد به دست آمد. تحلیل نتایج هم با بهره گیری از فراوانی، درصد، جداول توصیفی و هم چنین نقشه های ذهنی^۲ انجام گرفت.

۴. یافته ها

در این بخش سوالات پژوهش با استفاده از یافته های حاصل از تحلیل محتوا بررسی و پاسخ داده می شود.

الف) چگونگی ساخت واژگان جدید در رشته ی کارآفرینی مطابق روش واژه گزینی فرهنگستان

با توجه به نتایج آماری، از ظرفیت روش هایی مانند برگزینش از گنجینه زبان فارسی، گسترش معنایی و اختصار سازی استفاده نشده است و از نظر آماری کمتر از ۱٪ واژه ها در این قالب قرار میگیرند. وام واژه ها حدود ۷٪ لغات را تشکیل میدهد. در این دسته بندی نیز ۱۰٪ واژه ها در قالب اشتقاق و ۴٪ واژه ها در قالب ترکیب جای میگیرد. گروه یا عبارت با ۷۸٪ واژه ها، بیشترین روش ساخت واژه ها را به خود اختصاص میدهد. نحو زیاترین دستگاه زبان است و ساختن گروه یا عبارت بر اساس قواعد نحوی، پربسامدترین فرایندی است که پژوهشگران در مقالات فصلنامه کارآفرینی برای بیان مفاهیم مورد نظر خود به کار برده اند.

تصویر ۵: روش های واژه گزینی در فصلنامه کارآفرینی به تفکیک

² Mind Map

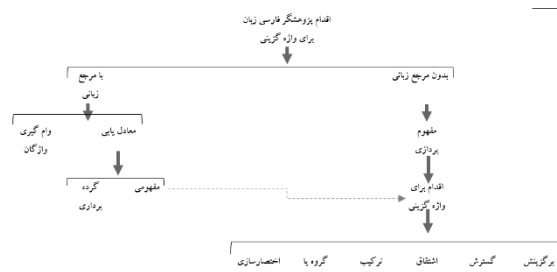
¹ Scott's pi

میکنیم" ملاحظه کرد. وقتی میگوییم کارآفرین پخته، انتقال معنی از حوزه غذا به حوزه کارآفرینی صورت میگیرد که این امر نه در حوزه دستور زبان می‌گنجد و نه در حوزه واژگان، بلکه تنها در حوزه استعاره‌ی مفهومی است. زبان شناسی شناختی، استعاره مفهومی را به شکل درک یک قلمرو مفهومی بر اساس قلمرو مفهومی دیگر تعریف میکند. این استعاره‌ها اغلب برای درک نظریه‌ها و مدل‌ها استفاده میشوند (شیری، ۱۳۹۹). به عنوان مثال، آقای راب فیتز پاتریک (۲۰۱۳) آزمونی برای بررسی ایده‌های کسب و کار طراحی میکند و نام آن را تست مامان میگذارد. «می‌گن از مامان تون پرسین که ایده‌ی من برای کسب و کار خوبه یا نه؟ چون مامان تون دوست تون داره و خواسته یا ناخواسته به دروغ بهتون می‌گه که ایده‌تون عالیه.» بسیاری از اصطلاحات رشته‌ی کارآفرینی مانند: اقتصاد گیگ، پدیده آفلانزا، فرشتگان کسب و کار چنین وضعیتی دارند. از آنجا که استعاره‌ها ریشه در مفاهیم تاریخی و فرهنگی یک زبان دارد، واژه‌هایی که بر بستر استعاره (مفهومی) ساخته شده اند، معادل یابی را برای پژوهشگر فارسی زبان دشوار میکند.

جدول ۴: نمونه‌هایی از استعاره‌های مفهومی در زبان انگلیسی

ردیف	معادل فارسی	واژه انگلیسی	توضیح
۱	اقتصاد گیگ (مجبی، مجید و همکاران، ۱۴۰۰)	Gig Economy (Kässi & Lehdonvirta, 2018)	گیگ به معنای فرقه و یا هر چیز چرخنده است.
۲	فرشتگان کسب و کار (هاشمی نیکو، علیرضا و همکاران، ۱۳۹۷)	Business Angels	فرشتگان کسب و کار بطور معمول روی کسب و کارهای کارآفرینان در مراحل اولیه سرمایه‌گذاری می‌کنند.
۳	تامین مالی خود راه‌انداز (چیت سازان، هستی و همکاران، ۱۳۹۶)	Boot Strap Financing	تسمه‌ی چکمه که هنگام پوشیدن و در آوردن چکمه آن را می‌گیرند یا می‌کشند.
۴	کارآفرین کارکننده (داداشی، فاطمه و همکاران، ۱۳۹۶)	Veteran Entrepreneur	در زبان انگلیسی، واژه Veteran برای کهنه سرباز به کار میرود.

فصلنامه کارآفرینی با مرجع زبانی یعنی معادل یابی و از نوع گرده برداری می‌باشد.

تصویر ۶: نقشه ذهنی برای تصویرسازی روش‌های واژه‌گزینی برای یک پژوهشگر فارسی زبان

کاربرد صورت اختصاری در زبان فارسی بسیار محدود است و این موضوع معادل یابی را برای واژه‌هایی که در زبان مبدا از راه اختصارسازی ساخته شده اند، دشوار کرده است. بیشتر اختصارسازی‌ها در زبان انگلیسی به ترتیب از روش "حرف به حرف" و "آمیزه‌سازی" بدست آمده اند. روش حرف به حرف در زبان انگلیسی کاملاً رایج است و فقط برای روش آمیزه‌سازی چند نمونه در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: نمونه‌هایی از روش آمیزه‌سازی برای ساخت اصطلاحات کارآفرینی در زبان انگلیسی

ردیف	معادل فارسی	واژه انگلیسی	توضیح
۱	آموزش از طریق تفریحات سالم (احمدی و همکاران، ۱۳۹۶)	Edutainment	Education + Entertainment
۲	کارآفرینی زوجی (آراستی و همکاران، ۱۴۰۰)	Copreneurship	Couple + Entrepreneurship
۳	پدیده تن‌آسایی میان فرزند کارآفرینان (مقیمی و همکاران، ۱۳۹۹)	Affluenza	Affluence + Influenza

گاهی علاوه بر مبانی دستوری زبان، مانند صرف و نحو، اطلاعات خارج از حوزه دستوری مانند دانش ما از مشابهت دو پدیده میتواند مبنای ساخت واژه باشد. یکی از موثرترین پژوهش‌ها در این حوزه را میتوان مطالعات لیکاف و جانسون (۲۰۱۳) در کتاب "استعاره‌هایی که با آن زندگی

¹ Conceptual metaphor

توضیح	روش واژه‌گزینی	
ترکیب و اشتقاق اصیل ترین و کامل ترین نوع واژه سازی است ساخت ترکیب ساده است ولی اشتقاق نیاز به آموزش دارد.	ترکیب	
با رعایت اصول فرهنگستان مجاز است و میتوان استفاده کرد، زبان های زنده و پیشرو به خوبی واژه ها را از زبان های مختلف وام میگیرند. به تعبیر آشوری (۱۴۰۰) باید در وام واژه ها، گوارش زبانی اتفاق افتد و واژه همچون پاره ای طبیعی از زبان فارسی در آید.	وام گیری واژگان	
استفاده از گنجینه زبان فارسی مانند لغات شاهنامه فردوسی و گویش های محلی برای ساخت واژه های جدید نیاز به انجام مطالعه تطبیقی و تسلط به ادبیات فارسی دارد.	برگزینش و نوگزینش	بالقوه
در اشتقاق نیاز به آشنایی با پیشوندها و پسوندهای لغت ساز در زبان فارسی داریم. در فارسی امروز حدود ۶۰ پسوند و ۲۰ پیشوند فعال و نیمه فعال وجود دارد که به مقوله های مختلف پیوند میخورند و اسم و صفت و قید و فعل پیشوندی میسازند مانند: پیرا-ترا-باره-بارگی-ناک (اصول واژه‌گزینی، ۱۳۹۸: ۵۲)	اشتقاق	
اختصاص سازی یک نوع روش مکانیکی است. برای زبان علم که یک زبان ابزاری می باشد روش مناسبی است. در اختصاص سازی واژه را به یک کُد تبدیل میکنیم.	اختصاص سازی	

ج) بررسی معیار بودن (یکسان بودن) واژگان

جدید که برای مفاهیم تازه انتخاب شده است

مهم ترین ویژگی واژه معیار بودن آن است. به تعبیر گالینسکی (۲۰۱۸) مدیر موسسه اینفوترم ۱ و یکی از متخصصان برجسته اصطلاح شناسی، واژه اگر جمع صفات لازم را داشته باشد ولی معیار نباشد واژه نیست. به عنوان نمونه اول، برای مفهوم بنگاه های اقتصادی که با سرعت فرآیند بین المللی شدن را طی میکنند در مقالات فصلنامه کارآفرینی، حدود پنج معادل یافت شد که هیچ کدام معیار نیستند و تقریباً از تمامی آنها در ادبیات کارآفرینی استفاده شده است. رایج

ب) آیا با سرعت تولید واژه در رشته ی کارآفرینی برای مفاهیم تازه کشف شده، گونه ی علمی زبان فارسی توانمندی لازم در واژه گزینی را دارد؟

توانمندی گونه ی علمی زبان فارسی را میتوان از سه جنبه مورد بررسی قرار داد: اولاً خود زبان فارسی مطابق آنچه در بحث واژه گزینی ملاحظه شد توانمندی زیادی در ساخت لغت و واژه دارد و مطابق تصویر ۵ از این ظرفیت ها مانند ساخت ترکیب و ساخت گروه به خوبی استفاده شده است. ولی بعضی از ظرفیت های واژه گزینی مانند برگزینش، اشتقاق و اختصار سازی همچنان مغفول مانده است. به نظر میرسد استفاده از این ظرفیت های بالقوه، توانایی معادل سازی برای بخش عظیمی از واژگان کارآفرینی را فراهم خواهد کرد. دوم آنکه امروزه اغلب واژه های علمی در زبان بیگانه تولید میشوند و پژوهشگران فارسی زبان برای واژه ها، معادل یابی در قالب گرده برداری انجام میدهند و گرده برداری کار واژه گزینی را تسهیل میکند. گرده برداری ساده ترین نوع واژه گزینی است که میتوان از این روش به عنوان نوعی "تعبیر قرضی" نام برد. سوم آنکه، اغلب واژه های بیگانه از زبان انگلیسی وارد زبان فارسی میشوند و این دو زبان در ساختن واژه های مرکب توانایی کم نظیری دارند و واژه هایی با مقوله دستوری متفاوت را با هم ترکیب میکنند (هورن، اسلام و همکاران، ۱۳۹۹) که این مشابهت در ساخت واژه های مرکب، معادل یابی را بری پژوهشگر فارسی زبان تسهیل میکند، مانند: Free+lancer (آزاد کار)، Eco+system (زیست بوم)

جدول ۵: ظرفیت های بالفعل و بالقوه واژه گزینی در فصلنامه کارآفرینی

توضیح	روش واژه گزینی	
ساخت گروه در روش گرده برداری مناسب است ولی دیگر نمیتوان از آن واژه، صفت و قید و فعل ساخت.	گروه	بالفعل

^۱ مرکز بین المللی اطلاعات اصطلاح شناسی Info term

کارآفرینی اکثرا برای غلبه بر معیار نبودن معادل های فارسی، از واژه انگلیسی در پانویس استفاده کرده اند، به عبارتی معادل های فارسی به زحمت میتوانند بند ناف خود را از واژه ی مرجع جدا کنند.

د) چگونگی ساماندهی واژگان رشته ی کارآفرینی

همانطور که بیان شد کامل ترین نوع ساماندهی واژگان علمی، تدوین اصطلاح نامه است که به دو روش قیاسی و استقرایی تدوین میشود. در علوم قدیمی تر مانند علم شیمی میتوان از روش قیاسی استفاده کرد، چون چهارچوب کلی این علم در منابع معتبر به صراحت تقسیم بندی شده است اما در علوم جدیدتر مانند کارآفرینی، طبقه بندی با این صراحت وجود ندارد. به عبارتی در تدوین اصطلاح نامه فارسی کارآفرینی که قدم اول آن طراحی نقشه ی مفهومی میباشد، باید از روش استقرایی بهره گرفت، به این صورت که اول تمامی واژگان و اصطلاحات جمع آوری شود و سپس رابطه هم ارزی بین آنها مشخص شود و در یک دسته بندی قرارگیرد. در ساختار درختی که دارای شبکه معنایی می باشند، ارتباط معنایی میان واژه ها برجسته میشود و به این ترتیب پژوهشگر فارسی زبان، در گزینش واژه های بیگانه به منظور وضع برابرنهاده فارسی و سپس ساماندهی آنها ابزار تازه ای خواهد داشت. در فصلنامه کارآفرینی تلاش هایی برای ساماندهی واژگان انجام شده است، به عنوان مثال کلید واژه ها به ترتیب حروف الفبا نمایه شده است. همچنین موضوع مقاله ها در ۳۳ شاخه دسته بندی شده است که میتواند مقدمه ای برای طراحی نقشه مفهومی کارآفرینی باشد. در تصویر ۷ این دسته بندی را به هشت شاخه اصلی کاهش داده ایم و هرشاخه اصلی را نام گذاری کرده و نقشه ی مفهومی اولیه فارسی برای علم کارآفرینی طراحی کرده ایم. (۱- پرورش کارآفرینی ۲- کارآفرینی خرد ۳- کارآفرینی کلان ۴- کارآفرینی مضاف ۵- پهنه ی کسب و کار ۶- قلب کارآفرینی ۷- کسب و کارهای موصوف ۸- برآزش مالی)

ترین واژه ها برای توصیف این شرکت ها در جدول ۶ آمده است.

جدول ۶: رایج ترین واژه ها برای توصیف شرکت ها کوچکی که با

سرعت بین المللی میشوند

ردیف	معادل فارسی	واژه انگلیسی	اختصار حرف به حرف	نام محقق که واژه سازی انجام داده است
۱	مادرزاد بین المللی	Born International	B.I	(Madsen & Servais, 1997)
۲	جهانی زاد	Born Global	B.G	(Oviatt & McDougall-Covin, 1995)
۳	بین المللی زود هنگام	Early International	E.I	(Rialp-Criado, Galván-Sánchez, & Suárez Ortega, 2010)
۴	کارآفرینان بین المللی	International Entrepreneurship	I.E	(Kuivalainen, Sundqvist & Servais, 2007)
۵	مخاطره پذیران جدید بین المللی	New International Venture	N.I.V	(Shrader, Oviatt, & McDougall, 1997)

به عنوان نمونه دوم در مقاله داداشی و همکاران (۱۳۹۶) کارآفرینان کارکشته معادل واژه Veteran entrepreneurs قرار گرفته است و در تحقیقی دیگر که پناهی و همکاران (۱۳۹۴) انجام داده اند، کارآفرینان کارکشته را معادل Habitual entrepreneurs قرار داده اند. سخدری (۱۳۹۹) در مقاله ای با عنوان "چارچوب سنجش پذیری سازه فرصت" برای واژه Non-Opportunity در یک پارگراف از معادل "نافرست" و در جایی دیگر در همان مقاله از معادل "غیرفرصت" استفاده کرده است.

فقدان دقت ناشی از کاربرد چندین واژه نزدیک به هم برای یک معنای مشخص و یا نبود وحدت واژگانی سبب آشفتگی ذهنی برای مخاطب میگردد. نویسندگان مقالات فصلنامه

میرسد برای تعیین و واپایش روابط میان واژه‌ها لازم است از نرم افزار مناسبی استفاده شود.

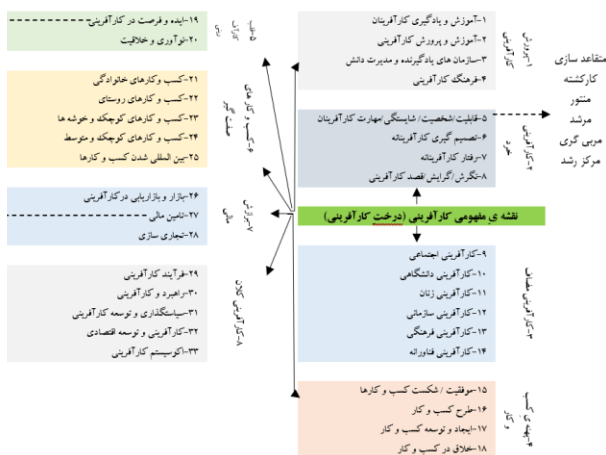
۵. بحث و نتیجه گیری

انتظار داریم آنچه درباره ی پرورش زبان علمی فارسی در رشته ی کارآفرینی گفته شد، کم و بیش در سایر رشته های علمی نیز صادق باشد. آنچه در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفت را میتوان در چهارمرحله دسته بندی کرد.

مرحله اول روشن اندیشی: در مرحله اول و در مواجهه با زبان فارسی به عنوان زبان علم، به بحث فلسفه ی زبان پرداختیم و جهان بینی خودمان را مشخص کردیم و با پذیرش اصول موضوعه فرهنگستان در گروه دوم پژوهشگران فارسی زبان قرار گرفتیم (باید هر علمی در هر سطحی به زبان فارسی آموخته شود). پرواضح است که در مقابل زبان های پیشتاز علم و تکنولوژی با دستگاه عظیم واژگانی، نیازمند توسعه ی بی امان و بی نهایت زبان علمی فارسی هستیم.

مرحله دوم افزایش سرمایه واژگانی: بعد از این نظرورزی های فلسفی، تلاش کردیم چگونگی ساخت واژگان جدید در رشته ی کارآفرینی مطابق روش واژه گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی بررسی کنیم و دیدیم که فصلنامه کارآفرینی در طول ۱۵ سال انتشار، سبب افزایش سرمایه واژگانی در گونه ی علمی زبان فارسی در رشته ی کارآفرینی شده است.

مرحله سوم ایجاد وحدت واژگانی: در مرحله سوم بحث یکسان کردن واژه ها مطرح گردید. همانطور که ملاحظه شد، گونه ی علمی زبان فارسی از نبود واژگان معیار رنج میبرد. وجود یک نهاد تخصصی معتمد و ذیصلاح مانند یک زیرمجموعه از فرهنگستان جهت یکسان سازی واژه های منتخب ضروری به نظر میرسد. استنباط عموم در ایران از واژه گزینی یافتن برابرنهاد فارسی در مقابل کلمه های بیگانه است در صورتی که در زبان های پیشتاز علم، منظور استاندارد

تصویر ۷: دسته بندی موضوعات فصلنامه کارآفرینی، مقدمه ای برای طراحی نقشه ی مفهومی کارآفرینی

حدود ۱۱۳۲ واژگان استخراج شده از فصلنامه را به عنوان برگ های درخت کارآفرینی در نظر میگیریم. به عبارتی درخت کارآفرینی شامل ۸ شاخه اصلی، ۳۴ زیر شاخه فرعی و ۱۱۳۲ برگ است. به عنوان مثال اصطلاح "پنجره ی فرصت" به عنوان یکی از ۱۱۳۲ برگ درخت کارآفرینی، زیرشاخه ی "ایده و فرصت های کارآفرینی" و در شاخه ی اصلی "قلب کارآفرینی" قرار میگیرد.

جدول ۷: نقشه ذهنی درخت کارآفرینی و شاخ و برگ آن

دارای ۱۱۳۲ برگ	۳۴ زیرشاخه فرعی	شامل ۸ شاخه اصلی	درخت کارآفرینی
اصطلاح پنجره ی فرصت یکی از ۱۱۳۲ برگ درخت کارآفرینی است.	ایده و فرصت یکی از ۳۴ زیر شاخه درخت کارآفرینی است که در شاخه اصلی قلب کارآفرینی قرار دارد.	قلب کارآفرینی یکی از ۸ شاخه اصلی درخت کارآفرینی است.	مثال:

همانطور که در تصویر ۷ مشاهده میشود، در هنگام طراحی نقشه ی مفهومی با محدودیت هایی روبرو هستیم و نمیتوان همه ی ۱۱۳۲ واژگان بدست آمده را بر روی یک صفحه نمایش داد. به عبارتی واپایش روابط معنایی میان واژگان کلیدی بر روی کاغذ کار بسیار دشواری است. به نظر

واژه شناسی (ترمینولوژی) برای یک پژوهشگر فارسی زبان خواهد بود.

۲-۶- اختصارسازی در زبان فارسی سابقه نداشته است اما اکنون کاربرد آن رو به افزایش است و میتوان از ظرفیت اختصار سازی استفاده بیشتری کرد. با توجه به رسم الخط فارسی که سرهم نویسی است، روش های "سرواژه سازی" و "آمیزه سازی" مناسب تر به نظر میرسد و روش "حرف به حرف" کاربرد چندانی ندارد.

جدول ۸: پیشنهاد کوتاه نوشت با تکنیک آمیزه سازی برای ساخت اصطلاحات کارآفرینی

واژه ی پیشنهادی	توضیح	معادل فارسی واژه در مقالات فصلنامه	ردیف
فرح آموز	تفریح+آموزش=فرح آموز، به عنوان مثال میگویم روش فرح آموز	آموزش از طریق تفریحات سالم	۱
پول آسایی	پولداری+تن آسایی=پول آسایی، به عنوان مثال میگویم پدیده ی پول آسایی	پدیده تن آسایی میان فرزندان کارآفرینان	۲

۳-۶- استفاده از ظرفیت برگزینش واژه ها از گنجینه زبان فارسی مانند لغات و واژه های موجود در شاهنامه فردوسی و گویش های محلی برای ساخت استعاره های مفهومی راهگشاست. پیشنهاد میگردد پژوهشگران علاقه مند به زبان و ادبیات فارسی در قالب مطالعه تطبیقی بین شاهنامه فردوسی و کارآفرینی، واژه های مرتبط را استخراج کنند و سرمایه واژگانی زبان علمی فارسی در رشته ی کارآفرینی را افزایش دهند.

جدول ۹: پیشنهاد برگزینش واژه ها از شاهنامه فردوسی برای ساخت

استعاره ها در کارآفرینی

واژه ی پیشنهادی	واژه ی مرجع	معادل فارسی واژه در مقالات فصلنامه	ردیف
اقتصاد دُرّاج	Gig Economy	اقتصاد گیگ	۱
تامین مالی خوشکار	Bootstrap Financing	تامین مالی خود راه انداز	۲

کردن مفاهیم و الفاظی است که بر آنها اطلاق میشود (منصوری، ۱۴۰۱).

مرحله چهارم استفاده از ابزارهای زبانی: در مرحله چهارم چگونگی ساماندهی واژه ها مطرح شد، که در مقابل تولید صنعتی واژه های علمی، ساماندهی واژگان امری اجتناب ناپذیر است. از قبیل چگونگی انتخاب واژگان کلیدی، استفاده از ابرواژگان، نمودار درختی بین مفاهیم و اصطلاحات علمی که خود نوعی زورآزمایی با واژه هاست و میتوان از آن ها به عنوان ابزارهای زبانی نام برد.

از آنجا که یکی از رسالت های پژوهش واژه گزینی برای مفاهیم علمی است و با توجه به قواعد اعلامی فرهنگستان زبان و ادب فارسی که یکی از منابع معتبر گنجینه زبان فارسی برای واژه گزینی را واژه های متعلق به زبان و گویش های زنده ایرانی میداند، در این پژوهش واژه کلونگ را برای نام گذاری مراحل اول تا چهارم در نظر میگیریم. واژه کلونگ /kelawang/ با کسره کاف و فتحه لام و او در گویش خراسانی به معنای درگیرکاری بودن یا پیوسته درگیر بودن ذهن به یک موضوع و سر- و- کله زدن با آن می باشد (گروه زبان و گویش های ایرانی فرهنگستان، ۱۳۹۹). به عبارتی، یک پژوهشگر صاحب فلسفه و اجتهاد علمی (PhD) در دانش مورد نظر خود باید کلونگ واژه ها باشد.

۶. پیشنهادات

۱-۶- پژوهشگران در هر شاخه ی تخصصی، قواعد پربسامد را بر اساس شم زبانی خود، به صرافت طبع، بی آنکه فرایندهای واژه سازی را آگاهانه آموخته باشند، به کار میبرند. اما استفاده از قواعد کم بسامدتر به آموزش نیاز دارد و از آنجا که در پرورش زبان علمی فارسی ناگزیریم از همه امکانات زبان بهره بگیریم، آموختن این قواعد ضروری است. پیشنهاد میگردد سرفصل واژه گزینی به درس روش تحقیق اضافه شود. آشنایی با روش های واژه گزینی، مکمل بحث

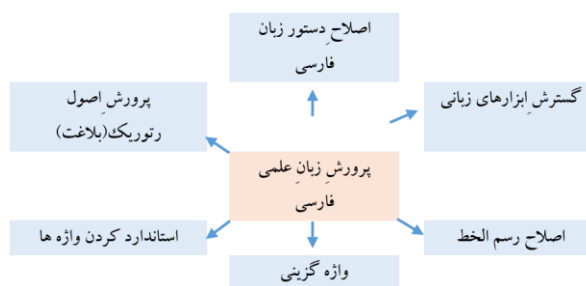
ردیف	معادل فارسی واژه در مقالات فصلنامه	واژه ی مرجع	واژه ی پیشنهادی
۴	بین المللی زود هنگام	Early International	بین المللی سپه تاز

۴-۶- پیشنهاد میگردد کارگروهی برای معیار سازی (یکسان سازی) واژه ها در فصلنامه کارآفرینی تشکیل گردد. اگر نهادی وجود نداشته باشد که معادل های فارسی را یکسان کند هیچ گاه زبان علم معیار به وجود نمی آید.

۵-۶- اصطلاح نامه را میتوان ابزار ارتقای کیفیت کلید واژه ها و افزایش قابلیت آن ها در مراحل دستیابی به اطلاعات دانست. از این رو پیشنهاد میگردد واژگان رشته ی کارآفرینی در نظام اصطلاح نامه ای ساماندهی شود. به عبارتی تهیه گنج واژه یا اصطلاح نامه فارسی کارآفرینی زیر مجموعه فصلنامه کارآفرینی صورت گیرد.

۶-۶- پیشنهاد میشود کسره ی اضافه (-) یا صورت دیگر آن (ی) را همه جا بنویسیم، زیرا که تکواژ نحوی پرسامد و رابط معنایی اساسی در زبان فارسی است و همانطور که در این تحقیق ملاحظه شد، اصطلاحات رشته ی کارآفرینی در قالب گروه نحوی و به وسیله همین کسره ساخته شده اند از قبیل: کارآفرین شرتکی، پنجره ی فرصت، اکوسیستم کارآفرینی.

بیان این نکته در پایان شاید ضروری باشد که چنین پژوهشی با توجه به همه ی جنبه های مساله هرگز نمیتواند پاسخگوی نیازهای بیشمار زبان علم فارسی در رشته ی کارآفرینی باشد. امید است که در پژوهش های مستقل دیگر به این نیازهای زبانی پرداخته شود.

تصویر ۸: پروژه زبان علمی فارسی و نیازهای بیشمار آن

منابع:

حسین پناهی، شنه، محمدی الیاسی، قنبر، رضایی زاده، مرتضی، محمدی، انور (۱۳۹۴). "شناسایی و مدلسازی ویژگی‌های شخصیتهای تسهیل‌کننده یادگیری تأملی در کارآفرینان کارکشته". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۸(۴)، ۶۶۹-۶۸۷.

حداد عادل، غلامعلی (۱۳۸۲)، "درآمدی بر واژه‌گزینی مردمی"، مجموعه مقالات دومین هم‌اندیشی واژه‌گزینی و اصطلاح‌شناسی، تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ص ۳۷۲-۳۶۷.

حمدی، آیداد، محمد کاظمی، رضا، محمدی، الیاسی، قنبر (۱۳۹۶). "شناسایی شیوه‌های آموزش کارآفرینی در حیطه یادگیری عاطفی با رویکرد «آموزش از طریق تفریحات سالم»". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۰(۲)، ۲۰۱-۲۲۰.

خدادادی، رؤیا، فرشید، سمایی، عطاریان، رضا (۱۳۹۹). "انگیزش در اصطلاحات علمی: مطالعه موردی واژه‌های فیزیک مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی"، نامه فرهنگستان، ویژه‌نامه مطالعات واژه‌گزینی، شماره ۸۱، صفحه ۴۸-۸۴.

داداشی، فاطمه، محمدی الیاسی، قنبر، رضایی زاده، مرتضی (۱۳۹۶). "شناسایی محورهای توسعه قابلیت متقاعد سازی در کارآفرینان کارکشته". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۰(۴)، ۶۷۵-۶۹۴.

داوری اردکانی، نگار (۱۳۸۲)، "جایگاه واژه‌گزینی در نظریه برنامه‌ریزی زبان"، مجموعه مقالات دومین هم‌اندیشی واژه‌گزینی و اصطلاح‌شناسی، تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ص ۱۷-۳۷.

سخدری، کمال (۱۳۹۹). "ارائه چارچوب سنجش پذیری سازه فرصت در پژوهش‌های کارآفرینی با استفاده از رویکرد

آراستی، زهرا، صادقی، لاله، سعیدیان، مریم، ایمانی پور، نرگس (۱۴۰۰). "کارآفرینی زوجی در ایران: چه عوامل محیط درونی موجب موفقیت زوج‌های کارآفرین می‌شوند؟". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۴(۳)، ۳۸۰-۳۶۱.

آشوری، داریوش (۱۴۰۰)، زبان باز: پژوهشی درباره زبان و مدرنیت، چاپ هشتم، تهران، نشر مرکز.

آشوری، داریوش (۱۳۹۹)، باز اندیشی زبان فارسی، چاپ دهم، تهران، نشر مرکز.

احمدپور داریانی، محمود، قیصری، وحیده، چیت سازان، هستی، باقری، افسانه (۱۳۹۸). "ارائه الگوی شکل‌گیری سرمایه‌گذاری جسورانه پایدار در ایران از منظر نهادی (با استفاده از نظریه مبتنی بر داده)". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۲(۲)، ۱۶۱-۱۸۰.

چوپان‌زاده، مرضیه، محضری، آویشن (۱۳۹۵)، "استعاره در اصطلاح‌شناسی (بررسی واژه‌های مصوب حوزه‌ی رایانه و فناوری اطلاعات)"، مطالعات واژه‌گزینی (ویژه‌نامه نامه فرهنگستان)، شماره ۱، ۱۳۹ تا ۱۶۰.

چیت سازان، هستی، طالبی، کامبیز، محب علی، امیر (۱۳۹۶). "شناسایی و اولویت‌بندی رایج‌ترین روش‌های تأمین مالی خودراه‌انداز در کسب و کارهای نوپای حوزه IT". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۰(۱)، ۶۱-۷۹.

چیت‌ساز، احسان، بیگدلی، محمد (۱۴۰۰). "عوامل مؤثر بر موفقیت تأمین مالی جمعی به روش عرضه‌ی اولیه‌ی به‌مهر از طریق صرافی‌های آنلاین". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۴(۲)، ۲۲۱-۲۴۰.

محبی، مجید، تاش، مهیم (۱۴۰۰). "تحلیل ساختاری نقش اقتصاد گیگ در توسعه کارآفرینی اجتماعی (مورد مطالعه: استان سیستان و بلوچستان)". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۴(۴)، ۷۱۷-۷۳۶.

محمدی الیاسی، قنبر، نوتاش، هادی. (۱۳۹۰). "شناسایی ریشه‌های شکست کارآفرینان کارکشته ایرانی: نگاهی روایتی گفتمانی". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۴(۳)، ۳۱-۵۰.

منصوری، رضا (۱۴۰۱)، واژه‌گزینی در ایران و جهان، چاپ اول، تهران، نشر دیبایه.

مقیمی، سیده فاطمه، شیروانی جوزانی، علیرضا، علیپور درویش، زهرا. (۱۳۹۹). "واکاوی پدیده آفلانزا و ذهنیت کارآفرینی گریزی در میان فرزندان کارآفرینان (با استفاده از نظریه داده‌بنیاد)". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۳(۴)، ۵۸۱-۶۰۰.

مقیسه، محمدحسن (۱۴۰۱)، امین زبان و ادب پارسی: راهکارهای علمی و عملی حضرت آیت الله خامنه‌ای درباره پویش و گسترش زبان و ادبیات فارسی، چاپ سوم، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی.

نائیچی، محمدجواد، اسفندیاری، زینب. (۱۳۹۴). تأثیر اعتماد به نفس بیش‌ازحد و خوش‌بینی بر تصمیم به شروع فعالیت‌های نوآورانه؛ نقش میانجی ادراک از خطر. فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۸(۳)، ۵۳۱-۵۵۰.

نوتاش، هادی. (۱۳۹۲). "ارائه چارچوب یادگیری از شکست کارآفرینان کارکشته ایرانی با نگاهی فرایندی". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۶(۴)، ۱۳۱-۱۴۹.

هورن، اسلام؛ منشی زاده، مجتبی (۱۳۹۹)، "واژه‌سازی در فارسی از منظر یک نظریه نام‌شناختی"، مطالعات واژه‌گزینی (ویژه‌نامه فرهنگستان)، شماره ۴، ۲۸ تا ۴۷.

فرا ترکیب". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۳(۲)، ۲۵۴-۲۳۵.

شیری، معصومه، رضوی، محمدرضا (۱۳۹۹). "استعاره‌های مفهومی در گونه علمی زبان فارسی"، نامه فرهنگستان، ۱۷(۴)، ۱۵۲-۱۳۷.

عزیزی، محمد، آقایی پور، عاطفه. (۱۳۹۶). طراحی برنامه مرشدی در کسب و کار: انتخاب مربی شایسته. فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۰(۲)، ۲۷۹-۲۹۸.

فرهنگستان زبان و ادب فارسی، گروه واژه‌گزینی (۱۳۹۸)، اصول و ضوابط واژه‌گزینی همراه با شرح و توضیحات، چاپ اول، تهران، نشر آثار.

فرهنگستان زبان و ادب فارسی، گروه زبان و گویش‌های ایرانی (۱۳۹۹)، راهنمای گردآوری گویش‌های ایرانی، چاپ اول، تهران، نشر آثار.

فرشیدورد، خسرو (۱۳۹۹)، دستور برای لغت‌سازی فرهنگ پیشوندها و پسوندهای فارسی همراه گفتارهایی درباره دستور زبان فارسی، چاپ دوم، تهران، نشر زوار.

فیض، داود، جلالی، علی اکبر، زارعی، عظیم، سوری، احسان (۱۳۹۷). "تحلیل ابعاد بنگاه‌های مادرزاد بین‌المللی (بمب) حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) در ایران". فصلنامه علمی پژوهشی توسعه کارآفرینی، ۱۱(۲)، ۳۴۱-۳۶۰.

کافی، علی (۱۳۸۴) "مبانی علمی واژه‌سازی و واژه‌گزینی مقاله"، نامه فرهنگستان، شماره ۲، صفحه ۴۹ تا ۶۷

رجبی، تقی، علانی‌ابودر، الهام، حسینی بهشتی، ملوک‌السادات. (۱۳۹۹). "نقشه مفهومی اصطلاح‌نامه زبان‌شناسی". زبان و زبان‌شناسی، ۱۶(۳۱)، ۱۱۷-۱۳۴.

Stekaure, Pavol (2011) 'Fundamental Principles of an Onomasiological Theory of English

Word-Formation', in Grzega, Joachim (ed.) a Recollection of 11 Years of Onomasiology Online.

Fitzpatrick, Rob (2013), the Mom Test, Create Space Independent Publishing Platform; first edition (September 10, 2013), ISBN-10 : 1492180742

Kuivalainen, O., Sundqvist, S., & Servais, P. (2007). Firms' degree of born-globalness, international entrepreneurial orientation and export performance. *Journal of World Business*, 42(3), 253-267.

Kässi, O., & Lehdonvirta, V. (2018). Online labour index: Measuring the online gig
O'Donovan, Caroline. (2016). "If Most of Your Income Comes from On-Demand Work, you're probably a Racial Minority." *Buzzfeed*, January 7.

Lakoff, George and Johnson, Mark (2013), *Metaphors We Live By*, University of Chicago Press

Madsen, T. K., & Servais, P. (1997). The internationalization of Born Globals: An evolutionary process? *International Business Review*, 6(6), 561-583.

Othman, N., Mohamed, S., & Suradi, S. (2016). Motivating factors of couple involvement in copreneurship businesses in Malaysia, *International Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic, Business and Industrial Engineering*, 10(1), 256-259.

Oviatt, B. M., & McDougall-Covin, P. (1995). Global start-ups: Entrepreneurs on a worldwide stage. *Academy of Management Perspectives*, 9(2), 30-44.

Rialp-Criado, A., Galván-Sánchez, I., & Suárez-Ortega, S. M. (2010). A configuration-holistic approach to born-global firms' strategy formation process. *European Management Journal*, 28(2), 108-123.

Shrader, R. C., Oviatt, B. M., & McDougall, P.P. (1997). *Overcoming foreign market risks: the case of new ventures*. Atlanta, Ga.: Georgia Tech Center for International Business Education and Research, School of Management, Georgia Institute of Technology.